

HET SPOORWEGARTSENVRAAGSTUK.

Toen wij, spoorwegartsen van het ziekenfonds der H. S. M., bericht kregen, dat op 1 Januari 1920 dit fonds zou worden opgeheven en wij bij het Z. en O. fonds konden geplaatst worden, heb ik het verzoek gericht tot het bestuur van dit fonds, om een collega alhier, die een groot gedeelte der vrouwen en kinderen in zijn ziekenfonds had óók tot spoorwegarts te benoemen. Op dit verzoek werd afwijzend beschikt: de kring alhier was te klein om twee artsen aan te stellen. Ik deel dit hier mee, omdat ik niet kan toestaan, dat collega WOLTERSON ons, spoorwegartsen, allen over één kam scheert en spreekt van „de gezellige tafelronde” en het „Onderonsje”. Temeer omdat ik er van overtuigd ben, dat mijn verzoek niet een op zich zelf staande geval zal zijn geweest.

En toen ik opging naar de vergadering van spoorwegartsen te Utrecht, was het mijn vaste voornemen daar een motie in te dienen of te steunen inzake het invoeren van vrije artsenkeuze. Doch toen de voorzitter er ons mee in kennis stelde, dat op het bestuur van het Z. en O. fonds niet door dergelijke moties invloed zou zijn uitoefenen en, bijaldien wij het toch zouden willen forceeren, het eenige resultaat zou wezen, dat het Z. en O. fonds hierdoor ten doode zou worden opgeschreven....., toen bleef mijn motie in mijn zak. Want het fonds om hals brengen wilde ik tot geen prijs.

Niet — en ik mag dit zeggen, omdat het begin van dit schrijven bewijst, dat het geldelijk belang bij mij niet boven alles gaat — dat onze positie van spoorwegarts zou hebben opgehouden te bestaan, maar dat *wij artsen, de oorzaak zouden* zijn, dat het fonds werd opgeheven tot groot nadeel van de leden. Dan zouden zij vrije artsenkeus hebben en konden zich laten inschrijven in de bestaande werklieden-ziekenfondsen of — waar die niet zijn — in de particuliere praktijk vervallen. En nu weten wij artsen, die èn aan het Z. en O. fonds èn aan werkliedenziekenfondsen verbonden zijn, maar al te zeer, hoeveel nadeel *wij* door ons handelen zouden hebben toegebracht aan *onze zieken*. Welk ziekenfonds geeft, om maar het meest gewichtige te noemen —, waar dit gewenscht is (ik spreek nog niet van noodzakelijk), gasthuis en sanatorium-verpleging. Hier in Weesp is het tenminste een gewurm van belang en moeten de patiënten, het ziekenfonds en de gemeentekas er allemaal geldelijk aan te pas komen. En dan lukt het nog maar in de gevallen, die geen uitstel gedogen. Men vergete niet, dat een patiënt door ons naar een der Amsterdamsche gasthuizen verwezen, daar iederen dag, in de IIIe klasse, het bagatel van f 5.— moet betalen. Hoe hoog moet de contributie van een werkliedenziekenfonds worden opgevoerd om zoo'n tarief te kunnen betalen?

En zou het nu niet doodjammer zijn, indien door *ons drijven* het gezin van den spoorwegwerkman bij ziekte in zooveel ongunstiger omstandigheden zou geraken. Moeten wij ook die vrouwen, als er gecuretteerd moet worden, maar op tafel voor het raam leggen en naar beste weten en kunnen helpen? Moeten wij een lijderes met placenta praevia maar thuis haar tijd uit laten loopen om later in een donkere bedstede misschien tamponade der baarmoeder te moeten doen? De geneesheeren ten plattelande of in kleine steden zonder ziekenhuis, kennen die ellende.

En zoolang er nu geen ziektewet bestaat, die het gezin van den spoorwegwerker in even gunstige (als het kan nog gunstiger) omstandigheden brengt, als waaronder de leden van het Z. en O. fonds nu verkeeren, acht ik het onverdedigbaar om op ons stuk te blijven staan inzake vrije artsenkeus.

Wanneer het tenietgaan van een fonds, dat zooveel over heeft voor zijn leden, een gevolg zou zijn van machtsvertoon door onze Maatschappij van Geneeskunst als *vakvereniging*, dan wensch ik geen dag langer lid te blijven van deze organisatie.

Weesp, 5 Juli 1920.

J. A. FIJNVANDRAAT.